

Prihvaćeno za objavljivanje: 10. 7. 2012.

PROSTORI MIGRACIJSKIH KRETANJA: ŽUPA PAZIN U 17. STOLJEĆU

Elvis ORBANIĆ, Pazin

Istra prednjači u Hrvatskoj prema starosti sačuvanih matičnih knjiga i njihovoj kompletnosti. U Državnom arhivu u Pazinu čuva se posebno vrijedna Zbirka matičnih knjiga u sklopu koje se nalaze pohranjene i matične knjige krštenih župe Pazin. Na temelju raščlambe svih sačuvanih matičnih knjiga krštenih župe Pazin u 17. stoljeću (1582.–1624., 1643.–1655., 1655.–1689. i 1689.–1734.) autor prikazuje smjerove migracijskih kretanja u ovu župu austrijske Istre, koja je bila u sastavu Porečke biskupije.

KLJUČNE RIJEČI: Pazin, 17. stoljeće, matične knjige krštenih, migracije, Porečka biskupija.

Na početku novoga vijeka Istra je političkom geografijom bila podijeljena između Venecije i Svetoga Rimskog Carstva. Veneciji su pripadali gradovi obalne Istre, praktički dvije trećine poluotoka, od Milja (*Muggia*) na zapadnoj do Plomina na istočnoj obali Istre. Svetom Rimskom Carstvu, kad je Istra u pitanju, pripadala je Pazinska knežija i Trst. U historiografiji su se ustalila dva naziva za ta područja, i to mletačka Istra i Pazinska knežija ili grofovija.¹

Zemljopisno promatrano, Pazinska je knežija obuhvaćala šire pazinsko područje, istočni dio poluotoka sjevernije od Plominskog zaljeva, dio Čićarije te šire područje Trsta. U

¹ Posljednjih se desetljeća u hrvatskoj historiografiji češće rabi izraz Pazinska knežija. Taj je pojam preuzet iz Istarskog razvoda. Usp. Josip BRATULIĆ, *Istarski razvod*, Pula, 1978.; Miroslav BERTOŠA, »Društvene strukture u Istri od 16–18. stoljeća«, *Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća* (ur. Mirjana GROSS), Zagreb, 1981., str. 137–139.

crkvenom pogledu Pazinska knežija² u ranom novovjekovlju bila je podijeljena između porečkog, pulskog, tršćanskog i pićanskog biskupa. Sam Pazin, kao sjedište župe i prepoziture, bio je dijelom Porečke biskupije.³

1. Kraći osvrt na istarsku ranonovovjekovnu povijesnu demografiju

Osvrnemo li se na recentna dostignuća historijske demografije Istre, zamijetit ćemo opsežnu studiju autorskog dvojca Vladimira Stipetića i Nenada Vekarića pod naslovom *Povijesna demografija Hrvatske*, koja je objavljena 2004. godine, a donosi pregled dosadašnjih radova iz okrajka povijesne demografije, između ostalog i po regijama, pa je tako Istra zasebno predstavljena do spomenute godine.⁴

Iako je već predstavljena u prije spomenutoj studiji autorâ Stipetića i Vekarića, posebno želimo naglasiti opsežnu raspravu nastalu na temelju raščlambe matičnih knjiga u domeni povijesne demografije što ju je za prostor Istre objavio Slaven Bertoša 2002. godine. Riječ je o njegovoj objavljenoj doktorskoj disertaciji, a odnosi se na pulsko područje.⁵ U toj se knjizi nalazi i pregled europskih historiografija iz perspektive povijesne demografije. S obzirom da smo u prikaz postojećih prinosa povijesne demografije istarskog područja krenuli od 2002. godine, u ovom dijelu članka osvrnut ćemo se na radove iz spomenutog okrajka nastale nakon te godine, a vremenski se odnose na rani novi vijek istarskog poluotoka u cjelini.

Slaven Bertoša objavio je niz članaka nakon 2002. godine, a zasnivaju se na pulskim matičnim knjigama. Predstavio je migracijska kretanja u Pulu iz riječkog područja, srednje Dalmacije, Dubrovačke Republike, Boke kotorske, prostora mletačke Albanije, istočnog Sredozemlja, talijanske pokrajine Emilia-Romagna. Obrađivao je u istoj perspektivi i Puli udaljenija i bliža mjesta unutar Istre kao što su Izola, Novigrad, Rovinjština, okolna pulska sela te Pazinsku knežiju.⁶ Osvrnuo se i na specifičnost pulskih prezimena, na neke mar-

² Pazinskoj knežiji temelje je postavio Menhard od Schwarzenburga, koji je u 12. stoljeću bio gospodar središnje Istre. Rodbinskim vezama njegovi nasljednici postaju grofovi Gorički, a nakon dijeljenja njihovih posjeda, Albert IV. počinje se predstavljati kao istarski (1365.), odnosno pazinski grof (1366.). Nakon njegove smrti 1374. Knežija se ustrojava kao privatni posjed Habsburgovaca. Usp. Slaven BERTOŠA, »Pazinska knežija«, *Istarska enciklopedija*, Zagreb, 2005., str. 577–578. Za povijest Knežije još uvijek je aktualna De Franceschijeva *Storia documentata della Contea di Pisino* (Camillo DE FRANCESCHI, »Storia documentata della Contea di Pisino«, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, sv. X–XII, Venecija, 1964.).

³ Josip ŠIKLIĆ, »Pazinska prepozitura i njezini prepoziti«, *Pazinski memorijal*, br. 26/27, Pazin, 2009., str. 325–336; *Crkva u Istri* (prir. Marijan BARTOLIĆ i Ivan GRAH), Pazin, 1999., str. 23; C. DE FRANCESCHI, »Storia documentata della Contea di Pisino«, str. 349–357.

⁴ Vladimir STIPETIĆ, Nenad VEKARIĆ, *Povijesna demografija Hrvatske*, Zagreb – Dubrovnik, 2004., str. 162–175.

⁵ S. BERTOŠA, *Život i smrt u Puli. Starosjeditelji i doseljenici od XVII. do početka XIX. stoljeća*, Pazin, 2002.

⁶ S. BERTOŠA, »Novigradani u Puli: doseljenici, privremenici, prolaznici (1613.–1816.)«, *Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Novigrad-Cittanova 599–1999.* (ur. Jerica ZIHERL), Novigrad, 15.–16. listopada 1999., Novigrad, 2002., str. 115–121; ISTI, »Doseljenici u Pulu a Parte Imperij: primjer Gračišća (1613.–1817.)«, *Zbornik radova sa znanstvenog skupa Gračišće i okolica od prapovijesti do danas: u povodu obilježavanja 800. obljetnice prvog spomena imena Gračišća*, Gračišće, 19. lipnja 1999., Pazin, 2002., str. 33–46; ISTI, »Doseljenici iz Kopra i njegove okolice u pulskim matičnim knjigama od 1613. do 1817.«, *Acta Histriae*, sv. 9, br. 2, Koper, 2001. (tiskano 2003.), str. 389–414; ISTI, »Migracij-

ginalne društvene skupine, nezakonitu i napuštenu djecu te na nasilna skončanja života u Puli i na još neke motive što proizlaze iz sustavne raščlambe matičnih knjiga, čime je dao bitan doprinos hrvatskoj historiografiji.⁷ Izrazito instruktivan članak u obliku krokija objavio je Miroslav Bertoša na temu povijesne demografije i njezinih mogućnosti.⁸ Naj-recentniji rad temeljen na maticama je autorskog dvojca Zorana Ladića i Gorana Budeča, a odnosi se na Pićan u drugoj polovini 17. stoljeća.⁹ Ta su četiri autora i jedini koji su se bavili historijskom demografijom ranoga novog vijeka hrvatskog dijela istarskog prostora nakon 2002. godine.

sko povezivanje istočnog Sredozemlja i Pule prema puljskim matičnim knjigama (17.–19. stoljeće) (II. dio)«, *Croatia christiana periodica*, god. XXVI, br. 51, Zagreb, 2003., str. 27–78; ISTI, »Nastanjenici i prolaznici iz Dubrovačke Republike, Boke kotorske i Mletačke Albanije u Puli (17.–19. stoljeće)«, *Analitički Zavod za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, br. 41, Dubrovnik, 2003., str. 157–174; ISTI, »Migracijske veze između Pule i njezinih okolnih sela: primjer Ližnjana (1613.–1817.)«, *Tabula – Časopis Filozofskog fakulteta u Puli*, br. 5, Pula, 2002. (izašlo 2004.), str. 67–84; ISTI, »'Oriondo della Diocese di Zara ... habitante in questa Città': doseljenici iz Zadra i sa zadarskog područja u Puli (1613.–1817.)«, *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 46, Zagreb – Zadar, 2004., str. 253–267; ISTI, »Istočnojadranski prostor i kruženje ljudi: primjeri naseljavanja iz srednje Dalmacije u Puli (XVII.–XIX. stoljeće)«, *Croatia christiana periodica*, god. XXIX, br. 55, Zagreb, 2005., str. 97–114; ISTI, »Migracijsko povezivanje šireg rovinjskog područja i Pule: doseljenici iz Rovinjskog Sela u puljskim matičnim knjigama od XVII. do XIX. stoljeća«, *Povijesni prilozi*, br. 28, Zagreb, 2005., str. 153–159; ISTI, »Tra le due sponde: migrazioni dall'Emilia-Romagna a Pola (secoli XVII–XIX)«, *Ravennatensia*, vol. XXI: *La Chiesa metropolitana ravennate e i suoi rapporti con la costa adriatica orientale* (a cura di Maurizio TAGLIAFERRI), *Atti del XXVII Convegno del Centro Studi e Ricerche Antica Provincia Ecclesiastica Ravennate*, Ravenna, 29–31 maggio 2003, Imola, 2005., str. 247–274; ISTI, *Levantinci u Puli (XVII.–XIX. stoljeće)*, Pula, 2003.; ISTI, »Migracijski kontakti između Krnice, Mutvorana i Pule (XVII.–XIX. stoljeće)«, *Zbornik radova: Krnica od prapovijesti do danas*, Rakalj, 2006., str. 45–65; ISTI, »Nazočnost Francuza u Puli u doba francuske uprave«, *Napoleon na Jadranu – Napoléon dans l'Adriatique* (zbral in uredil Janez ŠUMRADA), Kopar – Zadar, 2006., str. 97–112; ISTI, »Vološćani u Puli: prema podacima iz matičnih knjiga od XVII. do XIX. stoljeća«, *Časopis za povijest Zapadne Hrvatske*, sv. 2–3, Rijeka, 2007.–2008., str. 25–34; ISTI, »Migracijska povezanost između šireg riječkog područja i Pule od XVII. do početka XIX. stoljeća«, *Zbornik Sveti Vid*, sv. 13, Rijeka, 2008., str. 19–46; ISTI, »Mletačka Pula i Pazinska knežija: primjeri migracijskih kretanja u XVII., XVIII. i XIX. stoljeću«, *Pazinski memorijal*, br. 26/27, Pazin, 2009., str. 131–203; ISTI, »Žminjci u Puli«, *Libri žminjski, Libar prvi*, Žminj, 2008., str. 65–77; ISTI, »Migracijska prožimanja današnjeg Crnogorskog primorja i Pule od XVII. do XIX. stoljeća«, *Hrvatsko-crnogorski / crnogorsko-hrvatski dodiri: identitet povijesne i kulturne baštine Crnogorskog primorja. Zbornik radova* (ur. Lovorka ČORALIĆ), Zagreb, 2009., str. 353–365; ISTI, »Migracijske poveznice između Izole i Pule u novom vijeku«, *Između dviju domovina. Zbornik Milorada Nikčevića: povodom sedamdesetogodišnjice života i četrdesetpetogodišnjice znanstvenoga rada* (prir. Milica LUKIĆ i Jakov SABLJIĆ), Osijek, 2011., str. 619–636.

⁷ S. BERTOŠA, »Puljska prezimena prema popisima krizmanika iz 1825. godine«, *Croatia christiana periodica*, god. XXVII, br. 52, Zagreb, 2003., str. 107–117; ISTI, »Su alcuni ceti sociali marginali del Poleso nei secoli XVII–XIX: coloni, sozali, poveri e mendicanti«, *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno*, br. 33, Trst – Rovinj, 2003., str. 471–481; ISTI, »Ubojstva i smaknuća u Puli (XVII.–XIX. stoljeće)«, *Acta Histriae*, sv. 10, Kopar, 2002. (izašlo 2004.), str. 63–80; ISTI, »Bambini illegittimi e abbandonati nella Pola dei secoli XVII–XIX«, *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno*, br. 34, 2004., str. 553–572; ISTI, »O nekim posebnim skupinama u novovjekovnim matičnim knjigama grada Pule«, *Croatia christiana periodica*, god. XXIX, br. 56, Zagreb, 2005., str. 67–75;

⁸ M. BERTOŠA, »Demografija predindustrijske Europe«, *Izazovi povijesnog zanata. Lokalna povijest i sveopći modeli*, Zagreb, 2002., str. 313–349.

⁹ Zoran LADIĆ i Goran BUDEČ, »O nekim aspektima demografske, društvene i obiteljske povijest Pićana u drugoj polovini 17. stoljeća prema matičnim knjigama krštenih (rođenih)«, *Pićanska biskupija i Pićanština* (ur. Robert MATIJAŠIĆ i Elvis ORBANIĆ), Pazin, 2012., str. 91–103.

2. Osvrt na izvore

Ovaj članak temljen je isključivo na matičnim knjigama krštenih župe Pazin.¹⁰ Stoga ćemo se na ovome mjestu osvrnuti na njihove vanjske i unutarnje karakteristike.¹¹ Za župu Pazin u 17. stoljeću sačuvane su matične knjige krštenih za sljedeće godine: 1582.–1624.,¹² 1643.–1655.,¹³ 1655.–1689.¹⁴ i 1689.–1734.¹⁵ U vremenskom slijedu promatranih ukoričenih matičnih knjiga zamjećujemo da nedostaju podatci za razdoblje od 1624. do 1643. godine. Najstarija matična knjiga krštenih Pazin (1582.–1624.) ima 34 lista, 68 numeriranih folija, što su naknadno olovkom numerirane, restaurirana je i omotana kartonskim ovitkom. Na 4 lista su upisi od 1582. do 1583., slijede upisi od 1614. do 1624., dakle, zamjetan je prekid u upisima od 21 godine. Ostale su matične knjige bez prekida u upisima, no potrebna im je restauracija. Sve su pisane željezno-galnom tintom, a originali su pohranjeni u Državnom arhivu u Pazinu.¹⁶

Što se jezičnih osobitosti matica tiče, valja izdvojiti sljedeće: u najvećem broju slučajeva pisane su na onodobnome latinskom jeziku, dok je malo upisa i na talijanskom jeziku, tj. mletačkom dijalektu, i to od sredine stoljeća nadalje. Matične knjige pisane su kronološki, po kronološkom redoslijedu upisa krštenika, pa smo ih tako i citirali bez navođenja folija. Glede strukture upisa, ona je izgledala najčešće ovako: najprije je naveden datum krštenja, potom ime svećenika koji je podijelio sakrament kršćanske inicijacije, slijedi ime krštenika, njegovih roditelja te kumova. Valja napomenuti da se podatci u smislu podrijetla, odnosno mjesta dolaska, bilježe jedino za oca djeteta ili za muškog kuma, vrlo rijetko i za ženski dio sakramentalne veze.

Kratice što se javljaju u ovim maticama uglavnom su uobičajene za to vrijeme poput: r(everen)dum, p(res)b(ite)ro, a isto tako i suspenzije: q(uondam), D(ominus), D(omina).

3. Raščlamba

U nastavku ćemo prikazati migracijska kretanja stanovništva na temelju svih sačuvanih matičnih knjiga krštenih župe Pazin, a ova grupa vrela vremenski obuhvaćaju gotovo cijelo 17. stoljeće, osim godina 1601.–1614. te 1624.–1643.

¹⁰ Osvrt na matične knjige Pazina dao je u zasebnom članku: Jakov JELINČIĆ, »Matične knjige s područja Pazinštine do 1945. (1949.) godine«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 2/3, Pazin, 1992./1993., str. 253–275.). Iako se ne odnosi na pazinsku župu, ovdje valja napomenuti rad Marte Jašo, koja je objavila odličan pregled izuzetno bogatog i još uvijek slabo istraženog arhivskog fonda glagoljskih matičnih knjiga u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Marta JAŠO, »Glagoljske matične knjige Kvarnerskog primorja i Istre u Arhivu HAZU«, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. 41/42, Rijeka, 1999./2000., str. 393–402.). Također važne i opsežne radove na tragu istraživanja glagoljske baštine u segmentu matičnih knjiga Istre dao je Dražen Vlahov (Dražen VLAHOV, *Glagoljski zapisi u knjizi krštenih, vjenčanih i umrlih iz Huma: (1618.–1672.)*, Pazin, 2003.; ISTI, *Matična knjiga iz Boljuna. Glagoljski zapisi od 1576. – 1640.*, Pazin, 2011.).

¹¹ Usp. Jakov STIPIŠIĆ, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb, 1991., str. 150.

¹² Državni arhiv u Pazinu (dalje: DAPA), HR-DAPA-429/1, Zbirka matičnih knjiga, 166, Matična knjiga krštenih Pazin (dalje: MKK) (1582–1624).

¹³ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin (1643–1655).

¹⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin (1655–1689).

¹⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin (1689–1734).

¹⁶ J. JELINČIĆ, Branka POROPAT, Danijela DOBLANOVIĆ, »Popis matičnih knjiga«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 11–13, Pazin, 2004.–2006., str. 129.

Mjesta odakle dolaze roditelji i kumovi podijelili smo u sljedeće grupe: mjesta iz austrijske Istre, pod što smo ubrojili Pazinsku knežiju i mjesta tzv. samostalnih gospoštija; potom mjesta iz mletačke Istre, pod što smo ubrojili sva mjesta što su danas u Istarskoj županiji nekoć pripadala Veneciji, te naposljetku mjesta što su geografski smještena izvan istarskog poluotoka i nepoznata mjesta.

Zasebno smo prikazali strane svećenike kao krstitelje i kumove, čime smo namjeravali ukazati na duhovnu povezanost Istre neovisno o njezinoj i crkvenoj i državnoj podijeljenosti tijekom 17. stoljeća. Klerike smo grupirali u dvije cjeline: strani svećenici krstitelji i strani klerici kumovi. Tu smo razdiobu napravili zbog toga što kumovi nisu trebali nazočiti sakramentu krštenja, no svećenik koji podjeljuje sakrament mora biti i fizički nazočan. To znači da su strani svećenici, dakle svećenici koji nisu domicilni u župi u kojoj se podjeljuje sakrament, morali doći iz svojih župa u Pazin.

3.1. Austrijska Istra

Beram (*Vermo, Castro Vermi*)

Kumovi iz ovoga susjednog mjesta pazinske župe, Porečke biskupije,¹⁷ javljaju se u rujnu 1624.,¹⁸ u veljači 1644.,¹⁹ u rujnu 1654.,²⁰ u studenome 1654.,²¹ u prosincu 1657.,²² u veljači 1664.,²³ u srpnju 1665.,²⁴ u kolovozu 1683.²⁵ i u studenome 1700.,²⁶ dakle sveukupno 9 puta.

Boljun (*Bogliun, op(p)ido Bogliun/i*)

Roditelji krštenika iz Boljuna, župe što ju je nadzirao pulski ordinarij,²⁷ zapisani su u rujnu 1645.,²⁸ a kumovi iz utvrde Boljuna navode se u ožujku 1650.²⁹ i u kolovozu 1651.³⁰

Butoniga (*Pago Butoniga*)

Selo Butoniga u 17. stoljeću bilo je dijelom grdoselske župe, a ona je bila sastavnica Porečke biskupije.³¹ Iz sela Butonige kao kum zapisan je jedan muškarac bez prezimena u srpnju 1647.³²

¹⁷ *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁸ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 17. 9. 1624.: *Joannes Marih(.)cich Suppanus Vermi*.

¹⁹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 16. 2. 1644.: *Joanna vxor Matthei Sanger ex Vermo*.

²⁰ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 9. 1654.: *Lucia vxor Mathei Karbauaz de Castro Vermi*.

²¹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 1. 11. 1654.: *Joana uxor Matthei Sargar de Castro Vermi*.

²² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1657.: *Simon Gersanich ex Vermo*.

²³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 2. 1664.: *Maria vxore Joannes Beloz de Vermo*.

²⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 31. 7. 1665.: *Margarita Hrastich ex Vermo*.

²⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1683.: *Gasparus Finderle ex Vermo*.

²⁶ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 8. 11. 1700.: *Catharina vxor Martini Zipar ex Vermo*.

²⁷ *Crkva u Istri*, str. 23.

²⁸ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 10. 9. 1645.: *Antonij Ban de Bogliun ac congiungis eius Lugretie*.

²⁹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 22. 3. 1650.: *Joannes Vlianich de Oppido Bogliun*.

³⁰ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 8. 1651.: *Joannes Vlianich de Opido Bogliuni*.

³¹ Ivan MILOTIĆ, *Grdosel(o)*, Pazin, 2009., str. 174; *Crkva u Istri*, str. 23.

³² HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 5. 7. 1647.: *Marco ex Pago Butoniga*.

Cerovlje (*Villa Cerouglie*)

U kolovozu 1696. kao kum na krštenju zabilježen je Martin *Gerseuich* iz Cerovlja, mjesta Pićanske biskupije.³³

Čepić (*Cepich*)

Iz Čepića, župe Pićanske biskupije,³⁴ u siječnju 1644. kao kum javlja se uglednik, presvijetli gospodin Karlo *Dioteleui*.³⁵

Gračišće (*Galiganana, Galignensis*)

Gračišće je bilo važna župa Pićanske biskupije.³⁶ Kao kumovi iz toga mjesta navode se pojedinci u studenome 1651.³⁷ i u lipnju 1690.³⁸

Grdoselo (*Gerdosella, Gerdosela*)

Iz Grdosela, župne sastavnice Porečke biskupije,³⁹ kao kumovi javljaju se osobe spomenute u studenome 1656.,⁴⁰ u travnju 1667.,⁴¹ u studenome 1673.,⁴² u svibnju 1679.,⁴³ u listopadu 1682.,⁴⁴ u prosincu 1685.,⁴⁵ u veljači 1687.,⁴⁶ u svibnju 1687.⁴⁷ i u studenome 1692.,⁴⁸ dakle sveukupno 9 puta.

Ježenj (*Jesan*)

Iz Ježenja, mjesta između Pazina, Svetog Petra u Šumi i Žminja, što će reći dijela Porečke biskupije, zabilježen je tek jednom kum, i to u rujnu 1620.⁴⁹

Kašćerga (*Chasterga*)

Porečkoj biskupiji u 17. stoljeću pripadala je i župa Kašćerga,⁵⁰ iz koje se kao kum na krštenju u Pazinu javlja jedan župan upisan kao takav u srpnju 1682.⁵¹

Kringa (*Coriticensis*)

U rujnu 1697. kao kum Nikole Juričića (*Juricich*) zabilježen je Ivan *Morferdin* iz Kringe, također župe Porečke biskupije.⁵²

³³ *Crkva u Istri*, str. 23; HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 28. 8. 1696.: *Martino Gerseuich ex Villa Cerouglie*.

³⁴ *Crkva u Istri*, str. 23.

³⁵ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 4. 1. 1644.: *per Illustrissimus Dominus Carolus Dioteleui ex Cepich*.

³⁶ I. GRAH, »Gračišće«, *Istarska Danica 1984.*, Pazin, 1983., str. 55–67.

³⁷ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 15. 11. 1651.: *Vitus Cromorich Galignensis*.

³⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 6. 1690.: *Bernardus Maurisich et Lucia filia Francisci Hlai ex Galignagna ambo*.

³⁹ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁴⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 11. 1656.: *Apolonia uxor Mathei Metermaz ex Gerdosella*.

⁴¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 4. 1667.: *Jue Mogorouich de Gerdosela*.

⁴² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 11. 1673. *et (nema upisa) vxor Zuppani Joannis Mogorouich Gerdoselle*.

⁴³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 5. 1679.: *Joannes Mogorouich ex teritorio Gerdosele*.

⁴⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 10. 1682.: *Anastasia vxor supani Joannis Mogorouich de Gerdosella*.

⁴⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.: *Joannes Mogorouich ex Gerdosella*.

⁴⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1687.: *Joannes Mison ex Gerdosella*.

⁴⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 5. 1687.: *supanus Joannes Mogorouich ex Gerdosella eiusque vxoris Anastasia*.

⁴⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 12. 11. 1692.: *Mattissa Bellich ex Gerdosela*.

⁴⁹ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 12. 9. 1620.: *Mateus Ferenich ex Jesan*.

⁵⁰ J. JELINČIĆ i Elena ULJANIČ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 8–10, Pazin, 2001.–2003., str. 133–134.

⁵¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 7. 1682.: *Joannes Juricich suppanus Chasterge*.

⁵² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 9. 1697.: *Joannes Morferdin Coriticensis*; *Crkva u Istri*, str. 23.

Kršikla (*Chersicla*)

Iz Kršikle, župe Pičanske biskupije,⁵³ kao kuma javlja se jedna žena u svibnju 1687.⁵⁴

Lindar (*Lindaro, Lindari, Lindar, Castro Lindari, Lindarensis*)

Kao stanovnici Lindara, također mjesta Pičanske biskupije,⁵⁵ navode se Martin Šujević i Grča Brumnić, kumovi na krštenju kćeri Jurja i Eufemije *Primus* u prosincu 1621.⁵⁶ U svojstvu kumova javljaju se pojedinci i u srpnju 1622.,⁵⁷ u siječnju 1657.,⁵⁸ u lipnju 1657.,⁵⁹ u listopadu 1659.,⁶⁰ u veljači 1662.,⁶¹ u studenome 1663.,⁶² u prosincu 1664.,⁶³ u veljači 1666.,⁶⁴ u ožujku 1667.,⁶⁵ u svibnju 1669.,⁶⁶ u svibnju 1672.,⁶⁷ u lipnju 1676.,⁶⁸ u veljači 1677.,⁶⁹ u ožujku 1677.,⁷⁰ u studenome 1680.,⁷¹ u ožujku 1681.,⁷² u rujnu 1682.,⁷³ u travnju 1683.,⁷⁴ u svibnju 1684.,⁷⁵ u siječnju 1685.,⁷⁶ u prosincu 1685.,⁷⁷ u studenome 1688.,⁷⁸ u lipnju 1692.,⁷⁹ u ožujku 1693.,⁸⁰ u listopadu 1693.,⁸¹ u veljači 1696.⁸² i na proljeće 1698.,⁸³ dakle sveukupno 28 puta. Kao roditelji javlja se par jedino u svibnju 1692.⁸⁴

⁵³ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁵⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 5. 1687.: *Margarita uxor Matthei Blascouich ex Chersicla*.

⁵⁵ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁵⁶ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 2. 12. 1621.: *Martinus Sugeuich habitator Lindar ac Gercha vxor Joannis Brumnich habitator Lindari*.

⁵⁷ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 22. 7. 1623.: *Matthaus Chlenouar et Eufemia filia quondam Matthai Chlenouar de Lindaro*.

⁵⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 1. 1657.: *Mathea uxor Mathei Clenouar ex Lindaro*.

⁵⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 6. 1657.: *Gasparus Runich de Lindaro*.

⁶⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 10. 1659.: *Gasparus Gersetich ex Lindaro*; isto, 14. 10. 1659.: *Petrus Juanchouich de Castro Lindari*.

⁶¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 2. 1662.: *Mennia famula Gregorij Romaz ex Lindaro*.

⁶² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 11. 1663.: *Catharina uxor quondam Matthei Clenouar alias Vodopia de Lindaro*.

⁶³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1664.: *Margarita Rasicha ex Lindaro*.

⁶⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 2. 1666.: *Joannes Giulo ex Lindaro*.

⁶⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 3. 1667.: *Jue Schoffich di Lindar*.

⁶⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 5. 1669.: *Michael Matich et Margaria uxor Martini Laurinich ambo de Lindaro*.

⁶⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1672.: *Matehus Bilolouich de Lindaro et Margarita coniux Georgi Garduch de Lindaro*.

⁶⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 6. 1676.: *Joanna vxor Joannis Giuula ex Lindaro*.

⁶⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 2. 1677.: *Catharina coniux Georgij Nadasich Lindarensis*.

⁷⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 3. 1677.: *Antonius filius Petri Butigar Lindar*; isto, 31. 3. 1677.: *Petri Botegar ex Lindaro*.

⁷¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 11. 1680.: *Martinus Gnergner Lindarensis*.

⁷² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 3. 1681.: *Catharina filia Joannis Mattecich de Lindaro*.

⁷³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 9. 1682.: *Martinus Posculich Lindarensis*.

⁷⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 4. 1683.: *Catharina vidua Georgij Natinouich ex Lindaro*.

⁷⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 5. 1684.: *Georgius Sidarich Lindarensis et Catherirna vidua quondam Dominici Lindarich pariter de Lindaro*.

⁷⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 1. 1685.: *Lucia uxor Martini Paschalich de Lindaro*.

⁷⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.: *Lucia vxor Martini Posquich ex Lindaro*.

⁷⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 11. 1688.: *Joannes Funcich Lindarensis*.

⁷⁹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 6. 1692.: *Catharina filia Viti Nadisich Parochie Linadri*.

⁸⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 30. 3. 1693.: *Eufemia filia quondam Martini Brumbili de Lindaro*.

⁸¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 22. 10. 1693.: *Jacobus Pulich et Catharina filia Joannis Nadisich ex Lindaro*.

⁸² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 2. 1696.: *Eufemia filia quondam Martini Rundich ex Lindaro*.

⁸³ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (.) 1698.: *Reverendus Vincentius Sestan Parochus in Lindar*.

⁸⁴ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 5. 1692.: *Dominici Couacich Lindarensis et vxoris eius Margarite*.

Mošćenice (*Mostenize*)

Župa Mošćenice pripadala je Pulscoj biskupiji.⁸⁵ Kao roditelji krštenika iz toga mjesta s istočne istarske obale javljaju se Juraj i Katarina *Dezaj* u ožujku 1667.⁸⁶

Novaki (*Novaco, novacensis*)

Iz Pazinskih Novaka, župe Pićanske biskupije,⁸⁷ kao kumovi na krštenju javljaju se pojedinci u veljači 1665.,⁸⁸ u veljači 1679.⁸⁹ i u prosincu 1699.⁹⁰ U jednom je slučaju navedena Margarita iz Novaka kao samohrana majka koja je dala krstiti dijete u Pazinu u ožujku 1697.⁹¹

Pićan (*Petina*)

Sjedište Pićanske biskupije dalo je kumove u dva navrata. U tom svojstvu zabilježeni su pojedinci u studenome 1667.⁹² i u lipnju 1694.⁹³

Stari Pazin (*Vetri Pisini, pago Pisini, Pisin Vecjo, Villa Pisini*)

Stari Pazin, susjedno mjesto Pazina, bio je župa Porečke biskupije.⁹⁴ Staropazinci kao kumovi na krštenju pazinske djece javljaju se u ožujku 1615.,⁹⁵ u svibnju 1615.,⁹⁶ u veljači 1616.,⁹⁷ u kolovozu 1622.,⁹⁸ u rujnu 1623.,⁹⁹ u kolovozu 1649.,¹⁰⁰ u studenome 1650.,¹⁰¹ u veljači 1652.,¹⁰² u studenome 1652.,¹⁰³ u listopadu 1653.,¹⁰⁴ u rujnu 1654.,¹⁰⁵ u srpnju 1655.,¹⁰⁶ u prosincu 1657.,¹⁰⁷ u prosincu 1658.,¹⁰⁸ u listopadu 1659.,¹⁰⁹ u studenome 1659.,¹¹⁰ u lipnju 1660.,¹¹¹ u listopadu 1660.,¹¹² u travnju 1661.,¹¹³ u veljači 1662.,¹¹⁴ u svibnju

⁸⁵ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁸⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 3. 1667.: *Giorgij Dezan de Mostenize*.

⁸⁷ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁸⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 2. 1665.: *Cattarina Jacobi Segar de Novaco*.

⁸⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 2. 1679.: *Giorgius Sestan Nouacensis*.

⁹⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 29. 12. 1699.: *Dominica filia Judicis Joannis Sestan Parochie Nouacensis*.

⁹¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 26. 3. 1697.: *Margarite nate Ocret Nouacensis*.

⁹² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 11. 1667.: *Agnete filia Giorgij Tezaich Petina*.

⁹³ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.: *Margarita Vidua quondam Joannis Baptista Rouis Petinentis*.

⁹⁴ *Crkva u Istri*, str. 23.

⁹⁵ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 30. 3. 1615.: *Martin Risinich de Veteri Pisini*.

⁹⁶ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 30. 5. 1615.: *Agnia uxor Michaelis Ladaucich ex pisino veteris*.

⁹⁷ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1616.: *Andreana uxor N. Heruartin (precrano) Chirinich de Veteri Pisini*.

⁹⁸ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 13. 8. 1622.: *Juana vxor Simonis Chirinich ex Pisini veteris*.

⁹⁹ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 4. 9. 1623.: *Elena vxore Martini Chirinich ueteris Pisini*; isto, 31. 10. 1623.

¹⁰⁰ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 8. 1649.: *Joanna uxor N. Marseta suppani Pisini Veteris*.

¹⁰¹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 26. 11. 1650.: *Margarita vxor Petri Trost de Pisini Veteris*.

¹⁰² HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 22. 2. 1652.: *Matio Trost di Pisin Vecjo*.

¹⁰³ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 2. 11. 1652.: *Petrus Trost de villa Pisini Veteris*.

¹⁰⁴ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 20. 10. 1653.: *Margarita coniux supani Petri Trost Pisini Veteris*.

¹⁰⁵ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 9. 1654.: *Joannes Pilat de loco Pisini Veteris*.

¹⁰⁶ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 27. 7. 1655.: *Matthia uxor Gregorij Trost Pisini Veteris*.

¹⁰⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1657.: *Mathea uxor Gregorij Trost de Pisini Veteris*.

¹⁰⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1658.: *Suppanus Petrus Trost ex Veteris Pisino*.

¹⁰⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 10. 1659.: *Matthia uxor Gregorij Trost de pago Pisini*.

¹¹⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 11. 1659.: *Matthia uxor Gregorij Trost de Villa Pisini*.

¹¹¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 26. 6. 1660.: *Mathea vxor Gregorij Trost ex Veteri Pisino*.

¹¹² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 10. 1660.: *Supanus Petrus Trost ex Veteri Pisino*.

¹¹³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 4. 1661.: *Antonia Ladaucich ex Vetri Pisino*.

¹¹⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 2. 1662.: *Matthiam vxorem Gregorij Trost ex ueteri Pisino*.

1662.,¹¹⁵ u listopadu 1662.,¹¹⁶ u ožujku 1663.,¹¹⁷ u svibnju 1663.,¹¹⁸ u ožujku 1664.,¹¹⁹ u listopadu 1664.,¹²⁰ u studenome 1665.,¹²¹ u srpnju 1666.,¹²² u veljači 1667.,¹²³ u ožujku 1667.,¹²⁴ u rujnu 1668.,¹²⁵ u srpnju 1669.,¹²⁶ u prosincu 1672.,¹²⁷ u siječnju 1673.,¹²⁸ u studenome 1677.,¹²⁹ u veljači 1678.,¹³⁰ u kolovožu 1679.,¹³¹ u travnju 1680.,¹³² u kolovožu 1680.,¹³³ u studenome 1680.,¹³⁴ u siječnju 1681.,¹³⁵ u veljači 1681.,¹³⁶ u ožujku 1681.,¹³⁷ u studenome 1681.,¹³⁸ u prosincu 1681.,¹³⁹ u siječnju 1683.,¹⁴⁰ u svibnju 1684.,¹⁴¹ u kolovožu 1684.,¹⁴² u svibnju 1685.,¹⁴³ u siječnju 1687.,¹⁴⁴ u veljači 1688.,¹⁴⁵ u ožujku 1688.,¹⁴⁶ u lipnju 1688.,¹⁴⁷ u srpnju 1688.,¹⁴⁸ u kolovožu 1688.,¹⁴⁹ u rujnu 1688.,¹⁵⁰ u siječnju 1689.,¹⁵¹

¹¹⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 5. 1662.: *Andrea Nefat de Veteri Pisino.*

¹¹⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 10. 1662.: *Petrus Trost et Matthea vxor Gergorij Trost ambo Parochie Veteris Pisini.*

¹¹⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 3. 1663.: *Petrus Trost Parochie Pisini Veteris.*

¹¹⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1663.: *Antonia uxor Joannis Ladaucich Parochie Vetris Pisini.*

¹¹⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 3. 1664.: *Batta vxor Joannis Deffar de Pisino Vetero.*

¹²⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 10. 1664.: *Matthea vxore Gregorij Trost Pisini Veteris.*

¹²¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 11. 1665.: *Martinus Difar ex ueteri Pisini.*

¹²² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 7. 1666.: *Augustinus Nefat Veteri Pisini; isto, 6. 7. 1666.: Suppanus Petrus Trost Veteri Pisini.*

¹²³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 2. 1667.: *Andreas Ladaucich ex ueteri Pisini; isto, 26. 2. 1667.: Orsula uxor Andrea Nefat ex Veteri Pisino.*

¹²⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 3. 1667.: *Margarita filia Joannis Chirinus Veteris Pisini.*

¹²⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 9. 1668.: *Matthia vxor Gregorij Trost Pisini veterij.*

¹²⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 7. 1669.: *Matthia vxor Gregorij Trost de Veteri Pisino.*

¹²⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 12. 1672.: *Helena vxor Joannis Trost Pisini Veteris.*

¹²⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 1. 1673.: *Elisabethe uxor Joannis Defar de Pisini Veteris.*

¹²⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 11. 1677.: *et (nema upisa) vxor Pascalis Trost Veteris Pisini.*

¹³⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 2. 1678.: *Helena vxor Joannis Trost Veteris Pisini.*

¹³¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 8. 1679.: *Lucia vxor Paschalis Trost ex Veteri Pisino.*

¹³² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 4. 1680.: *Joannes Pilat Pisini Veteris.*

¹³³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 8. 1680.: *Helena vxor Joannis Trost Pisini Veteris.*

¹³⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 11. 1680.: *Hellena vxor Joannis Trost ex Veteris Pisini.*

¹³⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 1. 1681.: *Hellena mulier Gregorij Trost ex Veteri Pisino.*

¹³⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 2. 1681.: *Helena coniux Gregorij Trost de Veteri Pisino.*

¹³⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 3. 1681.: *Agata coniuge Gaspari Vuicich dictas Munaz de Veteri Pisino.*

¹³⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 11. 1681.: *Hellena uxore Joannis Trost ex Veteri Pisino.*

¹³⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 12. 1681.: *Mattheus filius Matthai Vicich de Vetri Pisini.*

¹⁴⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 1. 1683.: *Jacobus Dequal de Pisino Veteri.*

¹⁴¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 5. 1684.: *Pascalis Trost et Martina vxor Matthei Trost ambo Veteris Pisini.*

¹⁴² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 8. 1684.: *Jacobus Dequal et Margarita vidua q.m Matthei Tripar ambo Parochie Veteris Pisini.*

¹⁴³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1685.: *Margarita vxor Bartholomei Bercich ex Pisino Veteris.*

¹⁴⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 1. 1687.: *(nema upisa) Trost Veteris Pisini et (nema upisa) vxor Zupani Joannis Pilat dicti loci.*

¹⁴⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 2. 1688.: *Margarita vidua quondam Gioanni Juarale ex Pisino Veteri.*

¹⁴⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 3. 1688.: *Mattheus Trost de Pisini Veteris.*

¹⁴⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 6. 1688.: *Lucia vxor Pascalis Trost Veteris Pisini.*

¹⁴⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 7. 1688.: *Margarita vidua quondam Matthei Tripar ex Pisino Veteri.*

¹⁴⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1688.: *Lucas Vuicich de Pisino ueteri.*

¹⁵⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 9. 1688.: *Lucas Vuicich de Pisino veteri; isto, 30. 9. 1688.: Andreas Mactich de Pisino veteri.*

¹⁵¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 1. 1689.: *Margarita vidua quondam Mathei Tripa ex Pisino veteri.*

u siječnju 1690.,¹⁵² u ožujku 1691.,¹⁵³ u svibnju 1691.,¹⁵⁴ u studenome 1692.,¹⁵⁵ u svibnju 1693.,¹⁵⁶ u lipnju 1693.,¹⁵⁷ u prosincu 1694.,¹⁵⁸ u siječnju 1696.,¹⁵⁹ u prosincu 1696.,¹⁶⁰ te 1.¹⁶¹ i 19. veljače 1697.,¹⁶² dakle ukupno 68 puta. Staropazinci kao roditelji krštenika javljaju se jedino u lipnju 1616.¹⁶³

Sveti Petar u Šumi (*Sancti Petri de siluis, Santo Petro ex Silvis, oppidi Sancti Petri, Sancto Petro in Siluis*)

Iz toga mjesta Porečke biskupije,¹⁶⁴ pojedinci kao kumovi na sakramentu krštenja javljaju se u listopadu 1663.,¹⁶⁵ u ožujku 1664.,¹⁶⁶ u listopadu 1671.,¹⁶⁷ u listopadu 1673.,¹⁶⁸ u studenome 1680.,¹⁶⁹ u ožujku 1684.,¹⁷⁰ u siječnju 1685.,¹⁷¹ u srpnju 1685.,¹⁷² u rujnu 1688.,¹⁷³ u listopadu 1688.,¹⁷⁴ u studenome 1688.,¹⁷⁵ u prosincu 1688.¹⁷⁶ i u listopadu 1695., dakle sveukupno 13 puta.¹⁷⁷

Škopljak (*Schopliaco*)

Iz Škopljaka, kapelanije Pićanske biskupije,¹⁷⁸ kao kum na krštenju u Pazinu upisan je jedan muškarac u svibnju 1681.¹⁷⁹

¹⁵² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 1. 1690.: *Jacobus Dequal Veteri Pisini et eiusdem loci supano vxor Matthei Raunich.*

¹⁵³ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 11. 3. 1691.: *Mara Serua Domini Parochi Veterij Pisini.*

¹⁵⁴ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 5. 1691.: *Margarita serua Adm. Reverendi Andrea Vranich Parochi Veteris Pisini.*

¹⁵⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 11. 1692.: *Andreas Cibura Pisini Veteris et Vlica filia quondam Augustini Neffath eiusdem loci.*

¹⁵⁶ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 31. 5. 1693.: *Jacobus Dequal Parochia Veteris Pisini et Lucia vxor Martini Sgnidarich eiusdem Parochie.*

¹⁵⁷ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 2. 6. 1693.: *Jacobus Dequal Parochie Veteris Pisini et Margarita vxor Bartholomei eiusdem Parochie.*

¹⁵⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 12. 1694.: *Helena coniux Joannis Trost Pisini ueteris.*

¹⁵⁹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 1. 1696.: *Agatha filia Simonis Marincich ex Parochia Veteri Pisini.*

¹⁶⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 12. 1696.: *Maria vxor quondam Bartholomei Bornaz ex Veteri Pisino.*

¹⁶¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 2. 1697.: *Matheus filius Matthei Ladauaz Pisini Veteris.*

¹⁶² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 2. 1697.: *Andreas Cibura ex Pisini ueteri.*

¹⁶³ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 1. 6. 1616.: *Simonis et Andrianne Chirinish de Pisino veteri.*

¹⁶⁴ *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁶⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 10. 1663.: *Euphemia filia quondam Gaspari Dagcich Parochie Sancti Petri de siluis.*

¹⁶⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 3. 1664.: *Michael (...)erstan da S. Pietro in siluis; isto, 7. 3. 1664.: Michael Dragosel et Margarita Daycich ambo de S. Petro ex Siluis.*

¹⁶⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 10. 1671.: *Vittus Cherpcich oppidi Sancti Petri.*

¹⁶⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 10. 1673.: *Elena vxor Georgij Jurchina ex S. Petri.*

¹⁶⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 11. 1680.: *Antonia vxor Petri Daicich ex Sancto Petro in Siluis.*

¹⁷⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 3. 1684.: *Joannes Merdan de Sancto Petro in Siluis.*

¹⁷¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 1. 1685.: *Lucia vxor Matthei Checich de Sancto Petro in Silvis.*

¹⁷² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 7. 1685.: *Antonius Glucich de San Pietro in Siluis et Margarita vxor eiusdem.*

¹⁷³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 9. 1688.: *Catharina vxor Georgij Daicich de Sancto Petro.*

¹⁷⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 10. 1688.: *Margarita filia Georgij Bratulich de Sancto Petro in Siluis.*

¹⁷⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1688.: *Simon Daicich et Agata vxoris Nicolai Bratulich ambo de Sancto Petro in Siluis.*

¹⁷⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 12. 1688.: *Catharina vxor Matthei Cherssan de Sancto Petro in Siluis.*

¹⁷⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 10. 1695.: *(nema upisa) vxor Georgij Turcinouich de Sancto Pietro in Siluis.*

¹⁷⁸ Elvis ORBANIĆ, *Katedra sv. Nicefora*, Pazin, 2002., str. 64; *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁷⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 5. 1681.: *Joannes Matiouich ex Schopliaco.*

Tinjan (*Antignana*)

U listopadu 1699. Apolonija, kći Ivana Voltića iz Tinjana, bila je kuma na krštenju Lucije Bertosa (*Bertossa*).¹⁸⁰ Ista je žena, iz te župe Porečke biskupije, bila kuma još i u prosincu 1700.¹⁸¹

Trviž (*Teruiso, Treuisio, de Pago Treuisij, Teruis*)

Iz Trviža, župe Porečke biskupije,¹⁸² jedan je kum zapisan u rujnu 1647.,¹⁸³ potom u veljači 1662.,¹⁸⁴ u studenome 1668.,¹⁸⁵ u ožujku 1669.,¹⁸⁶ u veljači 1675.,¹⁸⁷ u veljači 1687.¹⁸⁸ i u veljači 1695.,¹⁸⁹ dakle svukupno 7 puta.

Vrtlišće (*Vertischie*)

Vrtlišće je dio današnjega grada Pazina. Kao kuma na jednom krštenju u rujnu 1616. javlja se Marija, žena nespomenutog supruga *de Vertischie*.¹⁹⁰

Zarečje (*villa Zarez*)

Kumovi iz Zarečja, kapelanije Pićanske biskupije,¹⁹¹ navode se u veljači 1645.¹⁹² i u svibnju 1653.¹⁹³

Žminj (*Gimino, Giminensis*)

Iz Žminja, sjedišta kolegijalnog kaptola i župe Porečke biskupije,¹⁹⁴ zabilježen je jedan slučaj roditelja krštenika. Tako je bilo u rujnu 1643.,¹⁹⁵ a bilo je i kumova iz Žminja, i to u rujnu 1692.,¹⁹⁶ u rujnu 1695.,¹⁹⁷ u studenome 1699.,¹⁹⁸ u rujnu 1670.,¹⁹⁹ u kolovožu 1682.²⁰⁰ i u lipnju 1698.,²⁰¹ dakle svega 6 puta.

¹⁸⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 10. 1699.: *Appolonia filia Joannis Voltich Antignane*.

¹⁸¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 6. 12. 1700.: *Appolonia filia Judicis Joannis Voltich ex Antignana; Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁸² *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁸³ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 1. 9. 1647.: *Joannes Braicouich de Pago Treuisij*.

¹⁸⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 2. 1662.: *Dominus Franciscus Sironich ex Teruisio*.

¹⁸⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 11. 1668.: *Simon Braigouich ex Teruiso*.

¹⁸⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 3. 1669.: *Mattheus Braicouich de Treuiso*.

¹⁸⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 2. 1675.: (nema upisa) *Brajcouich de Teruiso*.

¹⁸⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 2. 1687.: *Fuscha vxoris Georgij Bubich ex Teruis*.

¹⁸⁹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 12. 2. 1695.: *Miho Coren ex Teruiso*.

¹⁹⁰ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 1. 9. 1614.: *Maria uxor N. Nigdar de Vertischie*.

¹⁹¹ E. ORBANIĆ, *Katedra sv. Nicefora*, str. 64; *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁹² HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 19. 2. 1645.: *Antonius Dendich ex Zarez*.

¹⁹³ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 21. 5. 1653.: *Matthia Cotlanich de villa Zarez*.

¹⁹⁴ E. ORBANIĆ, »Istarski kaptoli i kanonici: nekad i danas«, *Istarska danica 2011.*, Pazin, 2010., str. 130; *Crkva u Istri*, str. 23.

¹⁹⁵ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 5. 9. 1643.: *Mathei Catunar da Gimino et Helena coniuge*.

¹⁹⁶ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 29. 9. 1692.: *Michael Toncouich Giminensis et Margarita vxor Tome Toncouich Giminensis*.

¹⁹⁷ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 9. 1695.: *Marinus Petegh Giminensis*.

¹⁹⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 11. 1699.: *Joannes Petech Giminensis et Ellena filia eiusdem*.

¹⁹⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 9. 1670.: *Mattheus Crisanaz (?) de Gimino*.

²⁰⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 8. 1682.: *Thoma Tanquouich una cum Sancta filia Mathei Crisanaz ambo Giminenses*.

²⁰¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 6. 1698.: *Marinus filius Mathei Crisanaz et Margarita nata Jaonnes Chreanaz ambo Giminenses*.

3.2. Mletačka Istra

Barat (*Barat*)

Barat je mjesto što je pripadalo općini Dvigrad, pa prema tome i Porečkoj biskupiji.²⁰² Kao kum iz tog zaseoka javlja se jedan muškarac u prosincu 1688.²⁰³

Barban (*Barbana*)

Barban je bio sjedište kolegijalnog kaptola te župe i pripadao je Pulskoj biskupiji.²⁰⁴ Iz Barbana kumovi na krštenju javljaju se u listopadu 1673.,²⁰⁵ u listopadu 1686.,²⁰⁶ u siječnju 1689.,²⁰⁷ a u veljači 1692. najugledniji predstavnik lokalne elite, barbanski kapetan *Antonius Corsini*.²⁰⁸

Buzet (*Pinguentum*)

U Buzetu je bilo sjedište kolegijalnog kaptola i župe pod Tršćanskom biskupijom.²⁰⁹ Iz Buzeta se kao kuma javlja jedna uglednica. Tako je u kolovozu 1643. kuma na krštenju Franje Lovre bila presvijetla gospođa Laura rođena *Barbo*, inače supruga buzetskog kapetana.²¹⁰

Dvigrad (*duorum Arcium, duorum castellorum, duorum catelorum*)

Iz Dvigrada, mjesta što je pripadalo Porečkoj biskupiji, a posve napuštenom početkom 18. stoljeća,²¹¹ javljaju se pojedinci u svojstvu kumova 3 puta, i to u studenome 1684.,²¹² u studenome 1685.²¹³ i u rujnu 1688.²¹⁴

Rovinj (*Rouignio*)

Rovinj je u 17. stoljeću bio kolegijalni kaptol i župa Porečke biskupije.²¹⁵ Iz Rovinja kao kum javlja se jedan muškarac u ožujku 1686.²¹⁶

Rovinjsko Selo (*Villa Rubini*)

Rovinjsko Selo, mjesto osnovano 1526. godine u zaleđu Rovinja, a samostalna župa od 1596. godine, bilo je dijelom također Porečke biskupije.²¹⁷ Matija *Cuppich* javlja se kao kum na krštenju sina Jakova *Argenta* i njegove supruge u srpnju 1695.²¹⁸

²⁰² Barat je kao mjesto danas dio župe Kanfanar, a ona je nasljednica župe Dvigrad. Usp. Đuro FABJANOVIĆ, »Barat«, *Istarska enciklopedija*, Zagreb, 2005., str. 54; *Crkva u Istri*, str. 83.

²⁰³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 12. 1688.: *Joannes Babaz de Barat*.

²⁰⁴ Nina KUDIŠ BURIĆ i Nenad LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom*, Rijeka, 2003., str. 234–250; *Crkva u Istri*, str. 52; Giacomo Filippo TOMMASINI, »De'Commentarij storici-geografici dell'Istria«, *Archeografo Triestino*, vol. 4, Trieste, 1837., str. 490–492.

²⁰⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 10. 1673.: *Andreas Vidich de Barbana*.

²⁰⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 10. 1686.: *Domino Jacobo Barbati ex Barbana*.

²⁰⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 1. 1689.: *Blasius Vrtanovich de Barbana*.

²⁰⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 10. 2. 1694.: *Illustrissimus Dominus Mar(...) Antonius Corsini Capitaneus Barbane*.

²⁰⁹ *Crkva u Istri*, str. 60; Branko FUČIĆ, »Bužetina 1580. Kulturno-povijesna slika prema Valierovoj vizitaciji«, *Buzetski zbornik*, knj. 17, Buzet, 1992., str. 83–103.

²¹⁰ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 8. 8. 1643.: *Illustrissima Donna Laura nata Barbo uxor Illustrissimi Domini Capitani Siproti(?) Pinguenti*.

²¹¹ Martina BARADA, »Dvigrad«, *Istarska enciklopedija*, str. 196.

²¹² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 11. 1684.: *Lucia uxor Nicolai Meden Parochie duorum Arcium*.

²¹³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 11. 1685.: *Simon Barcich duorum castellorum*.

²¹⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 9. 1688.: (nema upisa) *Miclouich duorum catelorum*.

²¹⁵ *Crkva u Istri*, str. 23, 134.

²¹⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 3. 1686.: *Dominus Nicolaus Moscharda ex Rouignio*.

²¹⁷ Sunčica MUSTAČ, »Rovinjsko Selo«, *Istarska enciklopedija*, str. 704–705; *Crkva u Istri*, str. 137.

²¹⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 10. 7. 1695.: *Mattheus Cuppich ex Villa Rubini*.

Sveti Lovreč (*Castri Santi Laurenti, Sancti Lourenti*)

Iz Svetog Lovreča, sjedišta kolegijalnog kaptola i župe pod porečkim ordinarijem,²¹⁹ kao kumovi pojavljuju se pojedinci u veljači 1622.,²²⁰ u kolovozu 1623.²²¹ i u siječnju 1682.²²²

Svetvinčenat (*castro Sancti Vincenti*)

Svetvinčenat je sjedište župe Porečke biskupije.²²³ Pojedinci u svojstvu kumova javljaju se u srpnju 1686.²²⁴ te u ožujku 1695.,²²⁵ kada je kum bio kapetan tog mjesta *Angelo Barbato*.

Vrh (*Verch*)

Vrh je od 1650. smatran samostalnom kapelanijom unutar Tršćanske biskupije.²²⁶ Iz Vrha se kao kum javlja muškarac čije nas prezime navodi na zaključak da je riječ o osobi iz mjesta Vrh kraj Buzeta. Kum je, inače, dva puta. Prvi se put javlja u prosincu 1656.,²²⁷ a drugom prilikom u veljači 1660.²²⁸

Zamask (*Zumasco*)

Zamask je župa Porečke biskupije, a mjesto je politički bilo podijeljeno između Austrije i Venecije.²²⁹ Suprug jedne kume je iz Zamaska, pa je kao takva zapisana u lipnju 1617.²³⁰

3.3. Mjesta izvan Istre

Beč (*Vienna*)

Kao španjolski kraljevski legat u Beču spominje se markiz *a Fuentes*, koji je bio kum na jednom krštenju u svibnju 1659. Riječ je o legatu španjolskog kralja na dvoru u Beču.²³¹

Gesen (*Gesen*)

Gesen je mjesto u današnjoj Češkoj. U studenome 1692. kao kuma na jednom krštenju navodi se Matija, supruga Ivana Jurkovića iz Gesena.²³²

²¹⁹ J. JELINČIĆ i E. ULJANIĆ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, str. 153–154; *Crkva u Istri*, str. 146.

²²⁰ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, (nema upisa dana) 2. 1622.: *Jacobus Jachich ex Castri Santi Laurenti*.

²²¹ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 28. 8. 1623.: *Matheus Knapich ex Sancti Laurenti*.

²²² HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 11. 2. 1682.: *Matthias Dnisich de Sancti Lourenti*.

²²³ *Crkva u Istri*, str. 151.

²²⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 7. 1686.: *Domino Joanne Spineto ex castro Sancti Vincenti*.

²²⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 9. 3. 1695.: *Illustrissimo Domino Angelo Barbato Capitano ex Sancti Vincenti*.

²²⁶ *Crkva u Istri*, str. 167; B. FUČIĆ, »Buzeština 1580. Kulturno-povijesna slika prema Valierovoj apostolskoj vizitaciji«, str. 85.

²²⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 12. 1656.: *Mathei de Verch*.

²²⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 2. 1660.: *Matthaei De Verch*.

²²⁹ J. JELINČIĆ i E. ULJANIĆ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, str. 169–170; *Crkva u Istri*, str. 169.

²³⁰ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 7. 6. 1617.: *Margarita uxor Matei Schiulaz de Zumasco*; južni i jugoistočni dio Zamaska pripadao je Knežiji, a ostalo Veneciji nakon 1535. godine. Usp. S. BERTOŠA, »Pazinska knežija«, *Istarska enciklopedija*, str. 578.

²³¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 5. 1659.: *Illustrissimo Domino Francisco Comite a Turri Gradisae. Capitaneo nomine Illustrissimi et eccellentissimi Domini Domini Marchionis a Fuentes pro Maesta Catholica Hispaniarum Rege Legato Vienna*.

²³² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 11. 1692.: *Matthia vxor Joannis Jurcouich ex Gesen*.

Kastav (*Castua*)

Kastav je u 17. stoljeću pripadao Pulskoj biskupiji s obzirom na to da se ona prostirala izvan geografske Istre.²³³ Mihovil *Cerdonis* iz Kastva krstio je sina Matiju u rujnu 1614.²³⁴ Četiri godine poslije, u siječnju 1618., Petar Šebetić krstio je sina Sebastijana.²³⁵

Ljubljana (*Labacensis*)

Iz Ljubljane je kao kuma na krštenju zabilježena *Cornula Pegl*, i to u ožujku 1665.²³⁶ U drugom slučaju kao kum iz Ljubljane zabilježen je Gašpar *Barne(...)* *Labacensis*, i to u svibnju 1700.²³⁷

Mariaberg (*Mariaberg*)

Zabilježen je tek jedan slučaj muške osobe iz ovog mjesta. Nismo posve sigurni je li riječ o švicarskome mjestu s benediktinskim samostanom, no u svakom slučaju riječ je o stran- cu iz Mariaberga, navedenom kao njemačkom vojniku, koji je otac Ane Sofije.²³⁸ Moguće je da je riječ o plaćenom vojniku u Uskočkom ratu, s obzirom na to da se događaj krštenja zblio 1616. godine.²³⁹

San Daniele (*Sancto Daniele*)

Marko *de Moyse* iz San Danielea, najvjerojatnije mjesta kraj Udina, bio je kum na krštenju male Katarine, kćeri Ivana i Margarite Mesarić (*Mesarich*) u rujnu 1698.²⁴⁰

Senj (*Segniensis*)

Iz Senja je kao kum naveden Jurica *Domosetouich*, senjski vojnik, u veljači 1616.²⁴¹ Senjski kapetan presvijetli gospodin Ernest *Laradaiser* bio je kum na krštenju Ane Suzane, kćeri Petra Pavla *Argenta* i supruge mu Helene u kolovozu 1617.²⁴²

Šibenik (*Sibenico*)

Iz Šibenika kao kum javlja se u veljači 1618. neki Josip zvan *Sentilac*.²⁴³

Trst (*Tergestinus*)

Antun *Pischianaz* bio je kum na krštenju Margarite Matejčić (*Mattecich*) u listopadu 1689.²⁴⁴ Presvijetli gospodin Ivan Filip *Cobenzel*, tršćanski kapetan, bio je kum Andrije Filipa *Rapicija*, sina Martina i Katarine, u srpnju 1692.²⁴⁵ Kum je u jednom slučaju bio i Josip *Rizzo Tergestino* u rujnu 1699.²⁴⁶ Dakle, iz Trsta su bila 3 kuma na krštenjima u Pazinu.

²³³ N. KUDIŠ BURIĆ i N. LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom 1658.–1659.*, str. 51–60.

²³⁴ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 9. 9. 1614.: *Michaelis Cerdonis de Castua*.

²³⁵ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 9. 1. 1618.: *Petri Sebetich de Castua*.

²³⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Domina Cornula Pegl Labacensis*.

²³⁷ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 5. 1700.: *Gasparus Barne(...)* *Labacensis*.

²³⁸ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 3. 3. 1616.: *Benedich ex Mariaberg ex locijs militum Germanorum*.

²³⁹ Vidi: M. BERTOŠA, *Jedna zemlja, jedan rat. Istra 1615–1618*, Pula, 1986.

²⁴⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 9. 1698.: *Marcus de Moyse de Sancto Daniele*.

²⁴¹ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1616.: *Giuriza Domosetouich miles segniensis*.

²⁴² HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 17. 8. 1617.: *Illustrissimi Dominus Ernestus Laradaiser capitaneus Segniensis*.

²⁴³ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1618.: *Giuseppe di Sibenico dicto Sentilaz*.

²⁴⁴ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 2. 10. 1689.: *Antonius Pischianaz Tergestinus*.

²⁴⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 22. 7. 1692.: *Illustrissimi ac Eccellentissimi Joannis Philippi Comitatis Cobenzel Capitanei Tergesti*.

²⁴⁶ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 9. 1699.: *Domino Josepho Rizzo Tergestino*.

Venecija (*Venetus*)

U dva slučaja ne možemo sa sigurnošću tvrditi da je riječ o pojedincima iz grada Venecije, no zbog atribucije *Venetus* svrstali smo ih upravo u spomenuti grad. Tako je Petar *Justiniani* bio u veljači 1684. kum na krštenju kćeri Ludovika i Elene *Hlarzun*, dok je obred krštenja vodio staropazinski župnik Vranić (*Vranich*).²⁴⁷ Ivan Nikola *Pezzi* bio je u listopadu 1688. kum na krštenju djeteta obitelji Črnja (*Cergna*).²⁴⁸ Iz navedenog proizlazi da su u 17. stoljeću bila dva kuma iz Venecije.

Vipava (*Vipaus*)

Vipava je gradić u današnjoj Sloveniji. U lipnju 1694. javlja se Matija *Dosgrich de Sancto Angello in Vipaus* kao kum na krštenju Ivana Vemara, sina Ivana i Franice.²⁴⁹

3.4. Strani svećenici krstitelji

3.4.1. Austrijska Istra

Cerovlje (*Cerouglie*)

Ivan *Fattori*, župnik Cerovlja, obavio je obred krštenja u Pazinu u siječnju 1685.²⁵⁰ *Fattori* se navodi kao krstitelj i u lipnju 1691., ali tada bez dodatnih atribucija.²⁵¹ No u ožujku 1693. opet ga nalazimo kao župnika Cerovlja,²⁵² a u lipnju 1694. kao *Curatus Ville Cerouglie*,²⁵³ pa opet u siječnju 1695. kao *Parocho ex Cerouglie*.²⁵⁴ Kao arhiprezbiter Cerovlja navodi se u rujnu 1695.²⁵⁵ U kolovozu 1694. krštenje je obavio cerovljanski župnik, no nije mu navedeno ime.²⁵⁶ Pretpostavljamo da je i tada u toj službi bio *Fattori*.

Grdoselo (*Gerdosele*)

Župnik susjedne župe Grdosela Valerije Ivić 1656. krstio je sina Matije *Michelaza* i njegove supruge Ivane.²⁵⁷ Isti župnik grdoselske crkve svetog Jakova krstio je sina Grgura Karlovića (*Carlouicha*) i njegove supruge u rujnu 1661.²⁵⁸ Taj je isti župnik, no zapisan s prezimenskim oblikom *Juich*, krstio dijete Dionizija *Fabrisa* i njegove supruge u svibnju 1679.²⁵⁹ Nekoliko puta u Pazinu je obavljao krštenja grdoselski svećenik Vincencije *Picot*, a prvi put u studenome 1682. po dopuštenju presvijetloga i prečasnoga gospodina opata (*Abbatas*).²⁶⁰ U prosincu iste godine također je obavio jedno krštenje, ali nije zabilježeno

²⁴⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 2. 1684.: *Dominus Petrus Justiniani venetus*.

²⁴⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 10. 1688.: *Joannes Nicolaus Pezzi Venetus*.

²⁴⁹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.: *Mattheus Dosgrich de Sancto Angello in Vipaus*.

²⁵⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 1. 1685.: *Reuerendus Dominus Zuan Fattori Parochus Cerouglie*.

²⁵¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 6. 1691.

²⁵² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 3. 1693.: *Reuerendus Joannes Fattori Parochus Cerouglie*.

²⁵³ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.

²⁵⁴ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 1. 1695.

²⁵⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 14. 9. 1695.: *Ego Joannes Fattori Parochus et Archipresbiter Cerougie*.

²⁵⁶ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 14. 8. 1694.: *baptizata fuit a Parocho Cerouglie*.

²⁵⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 11. 1656.: *Ego Presbiter Valerius Ivich Plebanus Gerdosella (Valerius Ivich bio je župnik Grdosela u razdoblju od 1655. do 1687. Usp. Grdoselska kronika, Pazin, 2002., str. 95).*

²⁵⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 9. 1661.: *Ego Presbiter Valerius Juich Plebanus ad sanctum Jacobum in Gerdosella*.

²⁵⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 5. 1679.: *Reuerendus Dominus Valerius Juich Parochus Gerdosele*.

²⁶⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 11. 1682.: *Ego Presbiter Vincentius Picot ex Licentia Illustrissimi et Reverendissimi Domini Abbatis*. Vincencije Picot bio je župnikom u Grdoselu od 1687. do 1705., a od 1679.

da je dobio i dopuštenje.²⁶¹ Isto se dogodilo i u travnju 1683.,²⁶² u kolovozu 1683.,²⁶³ u ožujku 1684.,²⁶⁴ u svibnju 1684.,²⁶⁵ u prosincu 1684.,²⁶⁶ u veljači 1685.,²⁶⁷ u svibnju 1685.,²⁶⁸ u studenome 1685.,²⁶⁹ u prosincu 1685.,²⁷⁰ u veljači 1686.,²⁷¹ u ožujku 1686.,²⁷² u travnju 1686.,²⁷³ u svibnju 1686.,²⁷⁴ u lipnju 1686.,²⁷⁵ u listopadu 1686.,²⁷⁶ u prosincu 1686.,²⁷⁷ u veljači 1687.²⁷⁸ i u svibnju 1687.²⁷⁹ U srpnju 1687. po prvi se put spominje *Picotovo* ime kao župnika Grdosela.²⁸⁰ Nadalje, kao krstitelj javlja se i u veljači 1690.²⁸¹ i u kolovozu 1695.²⁸² Tolika brojnost *Picotovih* krštenja u Pazinu, njih 23, zasigurno je odraz i njegove službe učitelja u tome mjestu.²⁸³

Kašćerga (*Chasherge*, *Chaschierge*)

Kao župnika Kašćerge, a krstitelja u Pazinu navodi se ime svećenika Andrije *Pocecha* u siječnju 1684.²⁸⁴ i u kolovozu 1688.²⁸⁵ Iako se uz njegovo ime ne navodi nikakvo mjesto službovanja, sama činjenica da je bio krstitelj u Pazinu po posebnom dopuštenju pazinskog prepozita 1672. tri puta govori o tome da je bio na nekoj službi izvan pazinske župe, najvjerojatnije u Kašćergi.²⁸⁶

Kršikla (*Chersichle*)

U travnju 1699. jedno je pazinsko dijete krstio kurat Kršikle Antun *Pieuisani*.²⁸⁷

Kringa (*Coridici*)

Svećenik Fabricije Belašić, *Parochus Coridici*, obavio je krštenje u studenome 1697.²⁸⁸

zatječemo ga u istoj župi kao svećenika. On je ujedno i započeo pisati župnu kroniku. Usp. *Grdoselska kronika*, str. 55, 95.

²⁶¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 26. 12. 1682.: *Presbiter Vincentius Picot*.

²⁶² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 4. 1683.: *Ego presbiter Vincentius Picot*.

²⁶³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1683.

²⁶⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 3. 1684.

²⁶⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 5. 1684.

²⁶⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1684.

²⁶⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 2. 1685.; isto, 28. 2. 1685.

²⁶⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1685.

²⁶⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 11. 1685.

²⁷⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.

²⁷¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 2. 1686.

²⁷² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 3. 1686.; isto, 12. 3. 1686.

²⁷³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 4. 1686.; isto, 30. 4. 1686.

²⁷⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 5. 1686.; isto, 26. 5. 1686.

²⁷⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 6. 1686.

²⁷⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 10. 1686.

²⁷⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 12. 1686.

²⁷⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 2. 1687.

²⁷⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 5. 1687.

²⁸⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 7. 1687. Nije navedeno da ima dopuštenje obaviti krštenje u Pazinu, što je očigledno previd zapisivača.

²⁸¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 7. 2. 1690.

²⁸² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...). 8. 1695.: *Reverendus Dominus Vicentius Picot Parochus Gerdosella*.

²⁸³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 2. 1686.: *Reuerendus Dominus Vincentius Picot Pisini Preceptor*.

²⁸⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 31. 1. 1684.: *Reuerendus Andreas Potech Parochus Chasherge*.

²⁸⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 8. 1688.: *Reuerendus Andreas Potech Parochus Chaschierge*.

²⁸⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 2. 1672.: *Ego presbiter Andreas Potech De licentia Reuerdissimi Domini Prepositi*; isto, 28. 2. 1672.; isto, 15. 5. 1672.

²⁸⁷ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 26. 4. 1699.: *Reuerendus Dominus Petrus Antonius Pieuisani Curatus Chersichle*.

²⁸⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 11. 1697.: *Fabritius Bellasich Parochus Coridici*.

Lindar (*Lindari, Lidarensis, Lindarensis, Lindarensi*)

Lindarski kapelan Ivan *Chlenouar* 1645. krstio je kćer Fabricija *Rapicija*, koja je bila plod njegova preljuba (*adulterio*).²⁸⁹ Lindarski župnik Vincencije Šestan obavio je obred krštenja u rujnu 1687.,²⁹⁰ u ožujku 1693.²⁹¹ te po dopuštenja prepozita *Vitricha* obavlja krštenje i u veljači 1700.²⁹²

Pazinski Novaki (*Nouacensis*)

Župnik Pazinskih Novaka Matija *Chiauallon* krstio je zakonito dijete Jurja *Stupara* u prosincu 1670.²⁹³

Pićan (*P(o)etinensis*)

Pićanski biskup Andrija Danijel *a Raunoch* krstio je 1675. Antuna Ludovika, drugoga sina Kristofora Rampelija.²⁹⁴ Iz Pićanske biskupije kao krstitelj pojavljuje se i Petar Gasprotić (*Gasprotich*), inače generalni vikar spomenute biskupije. On je krstio kćer Ivana Krstitelja *Porta* i njegove supruge Matije 1648. godine.²⁹⁵ Kao svećenik Pićanske biskupije jedno je krštenje obavio Martin *Gasportich*, inače pićanski kapitularni vikar u studenome 1667.²⁹⁶

Stari Pazin (*Vetris Pisini*)

Obred krštenja obavio je susjedni župnik iz Starog Pazina Ivan Frančinić dva puta, i to 1620.²⁹⁷ 1624. godine.²⁹⁸ Svećenik Andrija Vranić navodi se 1650. godine kao staropazinski župnik i krstitelj u Pazinu po dopuštenju pazinskog viceprepozita.²⁹⁹ Iz činjenice da se 1646. godine navodi kao krstitelj bez navođenja posebnog dopuštenja pazinskog viceprepozita³⁰⁰ zaključujemo da je najvjerojatnije bio određen za župnika Starog Pazina iz skupine pazinskih domicilnih svećenika. Isti svećenik, ponovno naveden kao župnik Starog Pazina, obavio je krštenje u Pazinu i 1653. godine,³⁰¹ a tako je bilo i u travnju i ko-

²⁸⁹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 1. 1645.: *Reuerendus Dominus Joannes Chlenouar Capelanus Lindari*.

²⁹⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 9. 1687.: *Reuerendus Dominus Vincentius Sestan Parochus Lidarensis*.

²⁹¹ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 3. 1693.: *Reuerendus Vincentius Sestan Parochus Lindarensis*.

²⁹² HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 2. 1700.: *Reuerendissimo Domino Vicentio Lestano Parocho Lindarensi*.

²⁹³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 12. 1670.: *Reuerendus Dominus Matthias Chiauallon Parochus Nouacensis*.

²⁹⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 10. 1675.: *Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Andreas Daniel liber Baro a Raunach Episcopus Poetinensis baptizavit Antonius Lodauicus natus die 18 huius filius legitimus Illustrissimi Domini Christophori Rampelij Capitanei Pisini eiusque Donne coniugis Magdalene. Patrini fuerunt Illustrissimus Dominus Carolus Barbo et Donna Stella Raptia et baptisata fuit in Arce in Sacello Beate Virginis*.

²⁹⁵ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 26. 4. 1648.: *Petrus Gasprotich Vicarius Generalis Petinensis*. Postojala je i Mansionarija *Gasprotich*, čiji se arhiv nalazi u sklopu Biskupijskog arhiva Pićna. Usp. *Obavijesno pomagalo Archivio della Diocesi di Pedena*, Trieste, 1992., str. 1 (nalazi se u Archivio diocesano di Trieste).

²⁹⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 11. 1667.: *Reuerendus Dominus Martinus Gasportich Vicarius Capitularis Petinensis*.

²⁹⁷ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 18. 2. 1620.: *Reuerendus Presbiter Joannes Francinich Plebanus Veteris Pisini*.

²⁹⁸ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 5. 10. 1624.

²⁹⁹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, upis nema nadnevka, ali pretpostavljamo da je riječ o istom datumu kao gornji upis, tj. 26. 11. 1650.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini Veteris*.

³⁰⁰ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 1. 1646.: *Ego Presbiter Andrea Vranich*.

³⁰¹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 11. 8. 1653.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini Veteris*.

lovozu 1658., u ožujku 1659., u ožujku 1660., u listopadu 1661., u veljači i ožujku 1663., u veljači 1664., u prosincu 1664., u svibnju 1668., u prosincu 1668., u prosincu 1674., u veljači 1684., u listopadu 1685. i u veljači 1688.,³⁰² dakle 17 puta. Nadalje, Ivan *Fattori* je u siječnju 1697. zapisan kao *Parochus Pisini Ueteris*,³⁰³ a u prvoj polovini 1698. kao *Caesareo Cappelano et parochus Veteris Pisini*.³⁰⁴ *Fatori* je u srpnju 1700. zabilježen i kao apostolski protonotar i staropazinski župnik.³⁰⁵ On je 1679. godine upisan kao pazinski krstitelj bez bilo kakvog posebnog određenja, no s obzirom na godinu, zaključujemo da nije mogao biti staropazinski župnik budući da je taj položaj tada imao Vranić.³⁰⁶

Sveti Petar u Šumi (*Sancti Petri in Siluis*)

Župnik iz Svetog Petra u Šumi Mihovil Belčić krstio je u studenome 1667. zakonitu kćer Šimuna Dobrile.³⁰⁷ Kao župnik Svetog Petra u Šumi javlja se i Juraj *Glucich*, koji u srpnju 1684. krsti sina Nikole Bratulića (*Bratulich*) i njegove supruge Margarite, i to u župnoj crkvi svetoga Petra.³⁰⁸ Taj je svećenik krstio i u veljači 1688. godine.³⁰⁹ Isti je župnik, zapisan u prezimenskom obliku *Glusich*, krstio dijete Mihovila *Parisa* i supruge u svibnju 1700.³¹⁰

Tinjan (*Antignane*)

Tinjanski župnik Ivan *Ctich* krstio je kćer Ivana *Maurissicha* i njegove supruge 1644. godine.³¹¹

Zarečje (*Sarez, Zarecij*)

Upravitelj Zarečja, u izvoru naveden kao župnik (*parocus*), iako je riječ o samostalnoj kapelaniji, Petar Šestan, krstio je kćer Ivana Ščulca (*Schiulaz*) i njegove supruge u siječnju 1660.³¹² Dvadesetak godina poslije (u travnju 1681.), kapelan Zarečja Juraj Zidarić krstio je dijete Andrije *Derneuicha* i njegove supruge.³¹³

Žminj (*loci, terre Gimini*)

Krštenje je dva puta obavio i žminjski župnik Dominik *Rapicius* 1615.,³¹⁴ a u drugoj pri-godi iste godine žminjski kapelan Bernard Orlović (*Orlovich*).³¹⁵ Župnik Žminja Antun

³⁰² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 4. 1658.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini veteris*; isto, 4. 8. 1658.; isto, 12. 3. 1659.; isto, 20. 2. 1661.; isto, 22. 10. 1661.: *Presbyter Reuerendus Andreas Vranich Parochus Veteris Pisini*; isto, 8. 2. 1663.; isto, 5. 3. 1663.; isto, 15. 3. 1663.; isto, 7. 2. 1664.: *Presbyter Andreas Vranich Plebanus Pisini Veteris*; isto, 31. 12. 1664.; isto, 13. 5. 1668.; isto, 18. 12. 1668.; isto, 29. 12. 1674.; isto, 15. 2. 1684.; isto, 12. 10. 1685.; isto, 28. 2. 1688.

³⁰³ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 1. 1697.

³⁰⁴ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...) 1698.; isto, 17. 11. 1699.: *Reuerendissimus Domius Joannes Fattori Parochus Pisini Veteris et Cappellanus Sacrae Cesarae Maiestatis*.

³⁰⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 7. 1700.: *Reuerendissimus Dominus Joannes Fatori Prothonotarius Apostolicus et Parochus Pisini Ueteris*.

³⁰⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 8. 1679.: *Reuerendus Dominus Joannes Fator*: Od 1685. pratimo ga kao župnika Cerovlja. Usp. bilješku 248.

³⁰⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 11. 1667.: *Presbiter Michael Belcich Plebanus Sancti Petri in Siluis*.

³⁰⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 7. 1684.: *Reuerendus Georgius Glucich Parochus Sancti Petri in Siluis*.

³⁰⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 2. 1688.

³¹⁰ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 27. 5. 1700.

³¹¹ HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 4. 1. 1644.: *Reuerendus Dominus Joannes Ctich Plebanus Antignane*.

³¹² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 1. 1660.: *Presbiter Petrus Sestan Parocus Zarecij*.

³¹³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 4. 1681.: *Reuerendus Georgius Sidarich Capellanus Sarez de licencia*

³¹⁴ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 11. 4. 1615.; isto, 16. 6. 1615.

³¹⁵ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 21. 5. 1615.

Žufić krstio je Martina Dominika, sina plemića Nikole Fabricija *Rapitija* i njegove supruge Lukrecije, u veljači 1660.³¹⁶ Matija Stanković je prigodom dvaju krštenja naveden i kao žminjski mansionar.³¹⁷

3.4.2. Mletačka Istra

Rovinj (*Rubinensis*)

Do Pazina je došao iz Rovinja tamošnji kanonik Josip *Beuilaqua* i obavio krštenje kćeri pazinskog plemića Fabricija *Rapitija* i njegove supruge Lukrecije u listopadu 1657.³¹⁸

3.4.3. Mjesta izvan Istre

Košane (*Cossane*)

Župnik Košane (*Cossane*), mjesta u današnjoj Općini Pivki Republike Slovenije, Lazar *Rampelius* krstio je kćer Ivana *Bellasicha* i njegove supruge u lipnju 1665.³¹⁹ Isti je župnik Košane krstio kćer Ivana i Helene *Bellassich* u siječnju 1673.³²⁰ te kćer Gaspara i Lucije Grah (*Grach*) u rujnu 1678.³²¹ Potom je krstio kćer Kristofora *Rampelija*, pazinskog kapetana, u ožujku 1680.³²² Lazar *Rampelius* navodi se i kao barun Kašćerge, uz službu župnika Košane, i kao takav podjeljuje krštenje u Pazinu u listopadu 1684.³²³

3.5. Strani redovnici krstitelji

Redovnici se kao krstitelji javljaju u Pazinu svega tri puta. U jednoj prigodi 1665. godine navodi se isusovac Karlo *Andriusi*.³²⁴ Drugi svećenik Družbe Isusove imenom Ivan Krstitelj *Bagni* obavio je krštenje u listopadu 1696.³²⁵ Valja napomenuti da su oba redovnika

³¹⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 2. 1660.: *Reuerendus Dominus Antonius Sufich Parochus Gimini*.

³¹⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1663.: *Ego Presbyter Mattheus Stancouich Mansionarius terre Gimini*; isto, 13. 7. 1663.: *Ego Presbyter Matheus Stancouich mansionarius loci Gimini*. Mansionarija je vid beneficija koji pojedini svećenici mogu dobiti na uživanje. Usp. »Beneficio«, *Enciclopedia Cattolica*, sv. II, Romae, 1949., str. 1306.

³¹⁸ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 10. 1657.: *Illustrissimus et Excelentissimus Dominus Gioseph Beuilaqua Canonicus Rubinensis*.

³¹⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 6. 1665.: *Ego Lazarus Rampelius (.) Mactus Parochus Cossane*. Vrlo je vjerojatno riječ o mjestu Dolnja Košana u sadašnjoj Općini Pivki u Sloveniji.

³²⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 1. 1673.: *Reuerendus Dominus Lazarus Rampelius Parochus Cossane*.

³²¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 9. 1678.

³²² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 3. 1680.: *Per Illustris et Reuerendo Domino Lazaro Rampelio Parocho Cossaneti*.

³²³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 10. 1684.: *Illustrissimus Reuerendissimus Dominus Lazarus Rampelius Liber Baro a Kaiserfeld ac Parochus Cossane*. U vrijeme kada je Pazinska knežija bila pod grofovima Auersperg (1665.–1701.), obitelj Rampel dobiva u posjed Kašćergu i i titulu baruna od Kaiserfelda. Vidi: S. BERTOŠA, »Rampel«, *Istarska enciklopedija*, str. 673; Đurda KRIŽMAN-ZORIĆ, »Auersperg«, *Istarska enciklopedija*, str. 38.

³²⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Ego Carolus Andriusi Societatis Iesu Sacerdos*.

³²⁵ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 20. 10. 1696.: *Admodum Reverendus Presbyter Joannes Baptista Bagni Societatis Jesu*. Kao Pazinac spominje se i Leonardus Bagni, isusovac i latinski pisac, rođen u Pazinu

obavila krštenje nakon što je prestalo isusovačko razdoblje upravljanja Pazinskom prepoziturom (1618.–1665.).³²⁶ Dijete plemića Karla *Cavalieria* i supruge mu Ane krstio je kapucin otac *Archangelus*, koji se nalazio u pazinskoj župi tijekom korizme.³²⁷ Njegov je zadatak zacijelo bilo korizmeno propovijedanje.³²⁸

3.6. Strani svećenici kumovi

Prvi zapis u 17. stoljeću već donosi ime stranog, tj. žminjskog svećenika kao kuma na krštenju Ivana, sina Luke Stankovića (*Stancouich*) i njegove supruge Katarine, a bio je to Bernard Orlović.³²⁹ Tek četrdesetak godina poslije imamo sačuvane podatke o drugim stranim svećenicima koji su imali ulogu kuma u Pazinu. To su sljedeći svećenici: Mihovil Brajković, kurat u Zamasku,³³⁰ Andrija Vranić, župnik Starog Pazina,³³¹ i svećenik Frederik *de Bertis* iz Trsta (*Trigestinus*).³³² Rektor Družbe Isusove u Gorici i pazinski prepozit Juraj *Battamon* bio je kum uz *Dominu Cornulu Pegl* iz Ljubljane (*Labacensis*) u ožujku 1665. sinu Ivana *Loschija* i njegove supruge Suzane.³³³ Nadalje, navode se žminjski mansionar Matija Stanković,³³⁴ Jakov *Posarelli*, kapelan Njegova Veličanstva,³³⁵ župnik Svetog Petra u Šumi Juraj *Glujcich*,³³⁶ stanoviti *Scampichio*, župnik Svetog Martina na labinskom okrugu,³³⁷ župnik Lindara Vinko Šestan³³⁸ i kanonik Martin Franjul iz Lovrana.³³⁹ Pićanski biskup Andrija Danijel *a Raunoch*, uz Felicitu *a Raunoch*, bio je kum na krštenju Martina Ludovika, sina Kristofora Rampelija, pazinskog vikara *a temporalibus*.³⁴⁰ Drugi,

8. 12. 1593., a umro u Zagrebu 3. 10. 1650. Usp. Mijo KORADE, »Bagni, Leonardo«, *Istarska enciklopedija*, str. 48.

³²⁶ I. GRAH, »Izvjestaji porečkih biskupa Svetog Stolici (1588–1775)«, *Croatia christiana periodica*, god. VII, br. 12, Zagreb, 1983., str. 15.

³²⁷ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 25. 3. 1700.: *Reverendus Pater Archangelus Pisinensis Capucinus Concionator huius Guadagesima in hoc loco*.

³²⁸ Vrijedi napomenuti da su upravo kapucini bili uz isusovce redovi što su propovijed podigli na višu razinu te se njome uspješno približili narodu. Usp. *Storia della Chiesa. La Chiesa nell'eta del Assolutismo confessionale* (ur. Luigi MEZZADRI), Milano, 1992., str. 128.

³²⁹ HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 24. 8. 1614.: *Reverendus presbiter Bernardus Orloouich Geminensis*.

³³⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 6. 1657.: *Reuerendus Dominus Michael Brajcouch Curatus Zamasciensis*.

³³¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 12. 1660.: *Reuerendus Dominus Andreas Vranich Parochus Veteris Pisini*.

³³² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 8. 1663.: *Presbiter Dominus Federicus di Bertis Trigestinus*.

³³³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Reuerendus Pater Georgius Battamon Rector Societati Jesu Gorizie et Pisini Prepositus*.

³³⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 10. 1665.: *Reuerendus Matheus Stancouich mansionarius Gimini*.

³³⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 3. 1680.: *Per illustrissius et Reuerendissius Dominus Jacobus Posarelli sua Cesarea Maestatis Capellanus*.

³³⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 7. 1684.: *Reuerendus Dominus Giorgius Glujcich Plebanus S Petri in Siluis*.

³³⁷ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 9. 1684.: *Reverendus D(...) Scampichio Parochus ad S. Martinum in territorio Albonensis*.

³³⁸ HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...). 1698.: *Reverendus Vincentius Sestan Parochus in Lindar*.

³³⁹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 3. 1667.: *Reuerendus Fragnol Canonicus Lourunentis*. Da je riječ o lovranskom kanoniku Martinu Franjulu svjedoči vizitacijski zapis iz 1658. godine, gdje se navodi kao *Martino Franul Canonico*. Usp. N. KUDIŠ BURIĆ i N. LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom, 1658.–1659.*, str. 94–95.

³⁴⁰ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 5. 1673.: *Per Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Jacobus Ramplius baptizauit Martinus Ludouicus filius legitimus Eccellentissimi Domini Christophori Rampelij Vicarij*

ujedno zadnji upis jednog biskupa jest onaj Bernardina Corniana, inače pulskog ordinarija, koji je bio kum također pazinskom vikaru Kristoforu Rampeliju na krštenju njegova trećeg sina Jakova Ludovika 1681.³⁴¹ To su jedina dva slučaja zabilježena u maticama krštenih Pazina o biskupima kao kumovima na sakramentu krštenja.

Prezime *Rampel* je u svećeničkim krugovima bilo dosta prisutno i vezano uz župu Košane. Tako su navedeni kao kumovi župnik Košane Gašpar *Rampelius*,³⁴² dvadesetak godina poslije na istoj poziciji župnika bio je Lazar *Rampelius*³⁴³ i Ivan *Rampel*, zapisan kao negdašnji župnik Košane,³⁴⁴ a navodi se i kao kanonik mjesta što ga nismo dospjeli pročitati.³⁴⁵

U jednome slučaju kuma na krštenju bila je i jedna redovnica imenom Magdalena, za koju se ne navodi mjesto, tj. samostan iz kojeg potječe, no s obzirom na to da ženskog samostana nije bilo u Pazinu, zacijelo je riječ također o strankinji.³⁴⁶

Zaključak

Kako smo pokazali gornjom raščlambom na primjeru matičnih knjiga krštenih unutar župe Pazin, tijekom 17. stoljeća roditelji i kumovi znali su biti podrijetlom izvan te mjeste Crkve.

U Pazinu se kao strani roditelj navodi samo po jedan slučaj iz Lindara, Starog Pazina, Žminja, Boljuna, Novaki, Mošćenica i Mariaberga, dok su iz Kastva podrijetlom dva roditeljska para. U Pazinu, dakle, imamo svega 9 primjera stranaca koji su roditelji djece što se krste u crkvi sv. Nikole, i to za razdoblje od 1614. do 1624. te od 1643. do 1700. godine, ili u 67 godina. Geografski gledano strani roditelji dolaze iz austrijske Istre, Primorja i prostora današnje Švicarske, što će reći da nema došljaka promatrano u tom demografskom segmentu iz mletačkog dijela Istre.

in temporalibus comitatus Pisini et vxoris eius Donne Magdalene nato die 29 aprilis Patrini fuerunt Illustrissimus Dominus Dominus Andreas Daniel Liber Baro a Raunach Episcopus Petinensis et Illustrissima Donna Felicita a Raunoch (upis je na stranici 95). O biskupu Andriji Danijelu a Raunach vidi: Miroslav PREMOU, *Serie dei vescovi petinesi dal 1573–1789*, Trieste, 1930., str. 387; I. GRAH, »Izvjestaji pićanskih biskupa Svetoj Stolici (1589–1780)«, *Croatia christiana periodica*, god. IV, br. 6, Zagreb, 1980., str. 9–10.

³⁴¹ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 7. 1681.: *Jacobus Ludouicus filius Illustri Domini Christophori Rampelij Capitanei Comitatus Pisini eiusque Donne vxoris Magdalene baptizatus fuit a Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Jacobo Rampelio Protonotario Apostolico et Preposito Pisini. Patrini fuerunt Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus Bernardinus Cornian Episcopus Polensis et Donna Margarita vxor Per Illustrissimi Domini Gaspari Rampelij. Natus fuit supradictus die 10 huius hora octaua ante meridiem.* O Cornianiju vidi: I. GRAH, »Corniani, Berabrdin«, *Istarska enciklopedija*, str. 144.

³⁴² HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 10. 1666.: *Pre Illustrissimus Et Admodum Reuerendus Dominus Gasparus Rampelius Parochus Cossane.*

³⁴³ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1688.: *Illustrissimus et Reuerendissimus Dominus Lib: Bar: Lazarus Rampelius Parochus Costane.*

³⁴⁴ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 1. 1669.: *Reuerendus Dominus Joannes Rampel Olim Plebanus Cossane*; isto, 12. 2. 1669.: *Reuerendus Dominus Joannes Rampelius.*

³⁴⁵ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 1. 1669.: *Reuerendus Dominus Joannes Rampelius Canonicus Rudolfb(...)*

³⁴⁶ HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 12. 1655.: *Magdalena Monacha non Claustrata.*

Kumovi su dolazili iz Starog Pazina u 68 slučajeva, iz Lindara u 28, iz Svetog Petra u 13, Grdosela i Berma 9, Trviža 7, Žminja 6, Barbana 4, Novaka, Svetog Lovreča, Dvigrada i Trsta u 3, Zarečja, Boljuna, Gračišća, Pićna, Tinjana, Vrha, Svetog Vinčenta, Senja, Ljubljane i Venecije u dva slučaja te Vrtlišća (dio Pazina), Ježenja, Cerovlja, Čepića, Butonige, Gesena, Škopljaka, Kašćerge, Kringe, Kršikle, Buzeta, Zamaska, Rovinja, Rovinjskog Sela, Barata, Beča, Šibenika, San Danielea i Vipave po jedanput.

Napominjemo kako ni za laike kumove tako ni za svećenike kumove nije nužno da budu osobno nazočni obredu krštenja, pa je posve moguće da oni iz udaljenih krajeva nisu ni došli do Pazina. Posve je opravdano pretpostaviti da su pojedini kumovi bili podrijetlom i iz spomenutih udaljenih mjesta, a da su zapravo bili stanovnici Pazina.

Neovisno o tome jesu li oba kuma bili rezidenti u Pazinu ili ne, samo podrijetlom iz udaljenih mjesta ili uistinu stanovnici tih mjesta, kumske veze s mletačkim dijelom Istre svjedoče o ljudskoj povezanosti neovisno o dvama različitim političkim entitetima. Iz popisa svećenika koji kao kumovi dolaze iz drugih biskupija (Tršćanske i Pićanske) razabiremo pak tadašnju međubiskupijsku razinu komunikacije.

Ipak, sama činjenica spominjanja osoba iz mjesta izvan Istre svjedoči o vezama, što obiteljskim, što poslovnim, što prijateljskim, sa stanovnicima ovog dijela Pazinske knežije.

Najviše stranaca kumova bilo je iz austrijske Istre (23 mjesta), a manjim dijelom iz mletačkog dijela Istre (10 mjesta). Udaljenija su mjesta zastupljena tek u 5 primjera: Beč, Gesen, San Daniele, Šibenik i Venecija.

Promatrajući strane svećenike kao djelitelje sakramenta krštenja za Pazin razabiremo nekoliko činjenica i moguće zaključke:

1) da su u Pazinu tijekom 17. stoljeća sakrament krštenja dijelili također svećenici iz susjednih župa, i to iz Starog Pazina, Svetog Petra, Žminja, Tinjana, Grdosela, Kašćerge, Kršikle i Kringe, što su sve mjesta austrijske Istre, a i Porečke dijeceze. Nadalje, svećenici krstitelji dolazili su i iz ostalih dijelova austrijske Istre, ali Pićanske biskupije, i to iz samog Pićna, Lindara, Cerovlja, Novaka i Zarečja. Iz mletačkog dijela Istre dolazili su tek iz Rovinja. Izvan Istre dolazio je svećenik samo iz Košane, tj. iz dubljeg zaleđa Kopra, Tršćanske biskupije, no pretpostavljamo, s obzirom na njegovo prezime, da je rodbinski vezan za Pazin. Prema navedenim podatcima zaključujemo da je na primjeru Pazina vjerska komunikacija bila aktivna neovisno o različitom državnom i dijecezanskom pripadanju pojedinih svećenika krstitelja.

2) Od stranih redovnika zamjećujemo isusovce u dva navrata i jednog kapucina, koji je vjerojatno u vrijeme korizme držao propovijedi, pa je zamoljen obavio i jedno krštenje. Zanimljivo je zamijetiti da su isusovci bili zabilježeni kao krstitelji nakon što je prestala njihova uprava prepoziturom u Pazinu. To dodatno pokazuje da se isusovci nisu saživjeli sa sredinom kojom su posredno upravljali gotovo pola stoljeća (1618.–1665.).

3) Promatramo li položaj na crkvenoj hijerarhiji stranih svećenika djelitelja sakramenta krštenja, zamijetiti ćemo da je u većini slučajeva riječ o župnicima tih mjesta, njih 17. Kao kapelani navode se svega 3 osobe, od kojih jedan krsti izvanbračno dijete, a pojavljuje se i jedan kapelan kurat. Od uglednijih pripadnika hijerarhijskih struktura izdvajaju se jedino pićanski biskup, jedan generalni vikar i jedan kapitularni vikar, također iz Pićanske biskupije, jedan kanonik i jedan mansionar. Valja istaknuti da su i kao kumovi zabilježena dva

strana biskupa (pičanski i pulski), dok porečki, čija je ovo domicilna župa, u tom smislu nije spomenut niti jednom.³⁴⁷

Uzroke prikazanih migracijskih strujanja bit će moguće objasniti naknadno jer tek predstoje slojevite povijesne studije, prije svega iz gospodarskog očista, koje bi mogle pružiti zadovoljavajući odgovor u smjeru pojašnjenja okrilja opisanog. Za sada možemo samo konstatirati gore predstavljene činjenice te ponuditi zaključak da je Pazin bio više administrativno negoli društveno središte Knežije.

Summary

AREAS OF MIGRATORY MOVEMENTS: PARISH OF PAZIN IN THE SEVENTEENTH CENTURY

Concerning the age and completeness of registers of born, baptized, marriages and deceased peninsula of Istria is one of the leading regions in Europe. State Archives in Pazin treasures a specially valuable Collection of the registers, which includes registers of the baptized in the parish of Pazin. According to the analysis of the preserved registers of the baptized in the parish of Pazin in the seventeenth century (1582-1624, 1643-1655, 1655-1689 and 1689-1734) author reveals directions of migratory movements towards this parish that was part of the Austrian Istria and diocese of Poreč.

KEY WORDS: *Pazin, 17th century, registers of the baptized, diocese of Poreč.*

³⁴⁷ Dok za pičanskog biskupa nije bilo političkih prepreka, budući da je riječ o istom, tj. austrijskome državnom teritoriju, pulski je biskup trebao proći sve prepreke koje su vrijedile i za porečkog biskupa, jer su obojica bili s venecijanskoga državnog teritorija. Možda je i zato Corniani bio samo kum, a ne i krstitelj, jer bi kao takav trebao i fizički doći u Pazin. Vidi: I. GRAH, »Pazinski kraj u izvještajima pičanskih i porečkih biskupa Svetoj Stolicí (1588–1780)«, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. XXVI, Pazin, 1983., str. 208.